

Základní škola Havířov-Šumbark Jarošova 33/851
okres Karviná, příspěvková organizace
Jarošova 33/851, 736 01 Havířov-Šumbark

Vnitřní řád školní družiny

dle ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním,
vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Směrnice ředitele školy

Zpracovala: Mgr. Ivana Kučáková
Platná od: 1. 9. 2012
Aktualizované znění od: 1. 8.2018

Vnitřní řád školní družiny

I. Úvodní ustanovení

Ředitel školy vydává podle § 30 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), pro školní družinu následující vnitřní řád školní družiny. Přitom postupuje ve smyslu platné legislativy školského zákona a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

II. Práva a povinnosti žáků, zákonných zástupců ve školní družině a pravidla vzájemných vztahů žáků a zákonných zástupců žáků s pedagogickými pracovníky

1. Práva a povinnosti žáků

1.1. Žáci mají právo:

- a) na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou,
- b) na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek,
- c) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich výchovy a vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje,
- d) sdělit svůj názor, musí svůj názor vyjádřit přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti,
- e) na odpočinek, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech; odpoledne mají žáci trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře,
- f) na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí,
- g) na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti,
- h) na informace v záležitostech týkajících se pobytu a činnosti ve školní družině.

1.2. Žáci mají následující povinnosti:

- a) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- b) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny, dbát pokynů provozních pracovníků, chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob,
- c) své chování a jednání ve školní družině a na akcích pořádaných školní družinou usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, svých spolužáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do styku,

- d) zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásit vychovateli školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo,
- e) chodit do školní družiny pravidelně a včas podle zápisového lístku a účastnit se činností organizovaných školní družinou,
- f) zacházet s vybavením školní družiny šetrně, udržovat své místo i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením,
- g) chovat se slušně k pracovníkům školy a svým spolužákům a z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví tak, aby neohrozil svoje zdraví ani jiných osob.

1.3. Žáci nesmí:

- a) nosit do školní družiny cenné věci, peníze nechávat v odloženém oděvu ani v aktovkách,
- b) nosit do školní družiny předměty, které nesouvisí s činností školní družiny a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost žáka nebo jiných osob,
- c) pořizovat nahrávky (video, audio, foto) bez svolení nahrávané osoby,
- d) před ukončením pobytu ve školní družině z bezpečnostních důvodů opouštět školu a školní areál bez vědomí vychovatelky,
- e) používat mezi sebou a vůči dospělým osobám hrubých slov, urážek, psychického a fyzického násilí (hrubé slovní a úmyslné psychické a fyzické útoky žáka vůči jinému žákovi či vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem a žák bude za toto provinění ze školní družiny vyloučen),
- f) nosit do školní družiny věci nebezpečné pro život a zdraví (např. výbušniny, zbraně a chemikálie; tiskoviny a jiné nosiče s tematikou podporující rasismus, násilí nacismus, fašismus a pornografii),
- g) propagovat, nosit, držet, distribuovat a užívat návykové a omamné látky ve školní družině nebo areálu školy.

1.4. Dále jsou práva a povinnosti žáků vymezeny ustanoveními školního řádu.

2. Práva a povinnosti zákonných zástupců žáků

2.1. Zákonní zástupci mají právo:

- a) na informace v záležitostech týkajících se pobytu a činnosti svého dítěte ve školní družině, které jsou jim ústně či písemně poskytovány vychovatelkou školní družiny či prostřednictvím webových stránek školy,
- b) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich dítěte, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost.

2.2. Zákonní zástupci mají dále právo:

- a) požádat vychovatelku o uvolnění svého dítěte z činnosti podle pravidel tohoto řádu a podávat dle potřeby další žádosti, o kterých bude rozhodováno v souladu s platnou legislativou,
- b) požádat o vyhotovení záznamu o úrazu, který se žákovi stal ve školní družině nebo v průběhu akce organizované školní družinou.

2.3. Zákonní zástupci žáků mají povinnost:

- a) zajistit, aby žák docházel řádně do školní družiny,

- b) na vyzvání vychovatelky se osobně zúčastnit projednání závažných otázek souvisejících s pobytem jejich dítěte ve školní družině,
- c) informovat vychovatelku o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na záležitosti týkající se pobytu a činnosti ve školní družině,
- d) v případě nutného lékařského vyšetření nebo ošetření žáka, které organizačně zajistí škola, zaplatit za žáka výdaje, které škola v této souvislosti vynaložila.

2.4. Dále jsou práva a povinnosti zákonných zástupců vymezeny ustanoveními školního řádu.

III. Provoz a vnitřní režim školní družiny

1. Činnost školní družiny

- 1.1. Školní družina je součástí Základní školy Havířov-Šumbark Jarošova 33/851 okres Karviná, příspěvkové organizace. Představuje jeden z organizačních útvarů školy. Pracovníkem je 1 vychovatelka, která nevykonává funkci vedoucí vychovatelky.
- 1.2. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formami, které vymezuje vyhláška o zájmovém vzdělávání. Školní družina se zaměřuje zejména na:
 - a) pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost,
 - b) individuální práci s žáky, zvláště vytváření podmínek pro rozvoj jejich nadání,
 - c) prevenci sociálně patologických jevů,
 - d) nabídku spontánních činností a
 - e) příležitostnou v místě vykonávanou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost.
- 1.3. Zájmové vzdělávání v družině je poskytováno zpravidla za úplaty. Podmínky úplaty, její splatnost a výši stanoví zvláštní směrnice ředitele školy.
- 1.4. Ve školní družině je zřízeno jedno oddělení. S přihlédnutím k údajům v rejstříku školských zařízení mohou být v družině zřízena maximálně tři oddělení. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. Ředitel školy stanoví nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, na jejich bezpečnost a jejich speciální vzdělávací potřeby v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. Počet oddělení školní družiny a počet dětí zařazených ve školní družině pro konkrétní školní rok je určen organizací školy na daný školní rok.
- 1.5. Školní družina vykonává svou činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Činnost školní družiny může přerušit v době školních prázdnin po projednání se zřizovatelem ředitel školy.

2. Účastníci činnosti družiny, přihlašování a odhlašování žáků

- 2.1. Účastníci činnosti ŠD jsou přednostně žáci 1. – 5. ročníku školy; k pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci 6. – 9. ročníku.
- 2.2. O přijetí účastníka k pravidelné denní docházce do školní družiny rozhoduje na základě písemné přihlášky ředitel školy.

- 2.3. Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí vychovatelce rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka ze školní družiny. Tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku.
- 2.4. Žáci školy, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny, se mohou účastnit činností vykonávaných ve formách uvedených v odstavci 2. 2. písm. d) a e). Toto ustanovení může být použito v případě, že počet účastníků činnosti připadajících na jednoho vychovatele nepřevyší 30, za předpokladu, že s ohledem na druh vykonávané činnosti a bezpečnost žáků není legislativně nebo rozhodnutím ředitele školy stanoven nižší počet účastníků činnosti na jednoho vychovatele.
- 2.5. Přihlašování žáků do školní družiny se děje formou zápisu, který organizuje vychovatelka, taktéž odhlašování žáků a předávání informací rodičům.

3. Provoz, organizace činnosti a dokumentace školní družiny

- 3.1. Školní družina je v provozu v souladu s ustanovením v odstavci 1.4. Zájem zákonných zástupců o provoz školní družiny v době prázdnin zjistí s dostatečným předstihem před každými prázdninami vychovatelka školní družiny tak, aby bylo možno zajistit organizaci prázdninového provozu, nebo včas informovat rodiče o přerušení činnosti školní družiny.
- 3.2. V průběhu školního vyučování je družina v provozu vždy:
 - a) v pondělí až čtvrtek od 6.30 do 7.45 hod. ráno před vyučováním a
 - b) v pátek od 6.30 do 7.50 hod. ráno před vyučováním a
 - c) v pondělí až pátek od 11.40 do 16.00 hod. po vyučování.
- 3.3. V době školních prázdnin je školní družina v provozu v rozsahu dle rozhodnutí ředitele školy. Rozsah denního provozu družiny může být po projednání se zřizovatelem školy upraven.
- 3.4. Pro svou činnost školní družina využívá zejména vlastní prostory, tělocvičnu a jiné prostory areálu školy. Dle plánu práce školní družiny nebo školy může školní družina provádět činnost mimo areál školy.
- 3.5. Úkoly a akce školní družiny se zpracovávají do celoročního a do týdenních plánů. Zpracování těchto plánů vychází ze školního vzdělávacího programu a ročního plánu práce školy; je přihlíženo k přáním a požadavkům žáků a jejich zákonných zástupců, kteří se formou námětů podílejí na jejich zpracování.
- 3.6. Týdenní plány činnosti družiny se zveřejňují na místě přístupném rodičům. Dle charakteru plánované akce a ve všech případech, kdy činnost školní družiny probíhá v době mimo běžný provoz, je činnost školní družiny zveřejněna v týdenním plánu práce školy.
- 3.7. V době provozu ráno před vyučováním vykonává přímou výchovnou činnost ve školní družině jedna vychovatelka. V této době převládá forma spontánní a zájmové činnosti žáků.
- 3.8. V době provozu po vyučování žáků od 11.40 hod. do 15.00 hod., je činnost školní družiny zaměřena všestranně a uskutečňuje se formami uvedenými v odstavci 1.2.

- 3.9. V době provozu po 15.00 hod. se vedle forem uvedených v odstavci 1. 2. mohou uplatňovat činnosti související se vzděláváním žáků, jako jsou např. příprava na vyučování.
- 3.10. Jestliže je činnost školní družiny mimořádně organizována v jiném rozsahu nebo jinak, než vyplývá z ustanovení tohoto řádu, zajistí vychovatelka s předstihem informovanost zákonných zástupců.
- 3.11. Rodiče a další návštěvníci do místností školní družiny běžně nevstupují. Jsou zváni na významnější akce školní družiny; po domluvě s vychovatelkou mohou školní družinu navštívit a zapojit se s dítětem do činnosti.
- 3.12. Ve školní družině se vede tato dokumentace:
- a) zápisní lístek,
 - b) docházkový sešit,
 - c) přehled výchovně vzdělávací práce.

4. Evidence účastníků činnosti družiny, příchody, odchody a omlouvání žáků

- 4.1. Seznam účastníků pravidelné denní docházky je veden v přehledu výchovně vzdělávací práce.
- 4.2. Účastníci pravidelné denní docházky se účastní na činnosti školní družiny zpravidla v rozsahu uvedeném zákonnými zástupci na zápisním lístku.
- 4.3. O účasti žáků, kteří se účastní na činnosti školní družiny podle odstavce 2. 2., jejich příchodech a odchodech, se vede evidence následovně:
- a) příchod do školní družiny ráno před vyučováním je zaznamenáván v docházkovém sešitě,
 - b) absence v době provozu po vyučování je zaznamenávána denně do přehledu výchovně vzdělávací práce,
 - c) odchod se zaznamenává v docházkovém sešitě v případě, že žák ze školní družiny odchází v době, která se liší od údaje uvedeného v dokumentaci o obvyklém odchodu z družiny.
- 4.4. Žáci, kteří se účastní na činnosti školní družiny podle odstavce 2. 4., jsou evidováni v docházkovém sešitě.
- 4.5. Ráno před vyučováním přicházejí žáci do školní družiny samostatně. Po vyučování přivádí do školní družiny žáky 1. stupně učitel, který je vyučoval poslední vyučovací hodinu; žáci 2. stupně přicházejí samostatně. Vychovatelka za žáky přebírá odpovědnost po jejich příchodu do prostor školní družiny.
- 4.6. Odchody žáků ze školní družiny jsou z organizačních důvodů standardně plánovány:
- a) v době do 13.30 h,
 - b) v době od 15.00 do 16.00 h.
- 4.7. Individuálně lze z důvodů hodných zřetele (např. potřeba umožnit žáku odchod do kroužku atp.) dohodnout odchod žáka ze školní družiny v jinou než standardně určenou dobu.
- 4.8. Pokud má účastník odejít ze školní družiny jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí zákonný zástupce tuto skutečnost školní

družině písemně formou žádosti, která bude obsahovat datum, čas a způsob odchodu.

- 4.9. Předem známou nepřítomnost žáka ve školní družině nebo omluvu jeho nepřítomnosti ve školní družině zákonný zástupce oznámí vychovatelce osobně nebo písemně.

IV. Podmínky zacházení s majetkem školní družiny ze strany žáků a ochrana majetku

1. Podmínky zacházení s majetkem školní družiny ze strany žáků

- 1.1. Požadavky na chování žáků z hlediska jejich zacházení s majetkem školy:
- a) žáci jsou povinni udržovat v pořádku a nepoškozené všechny věci, které tvoří zařízení školní družiny,
 - b) šetrně zacházejí se všemi věcmi, které jim byly svěřeny do osobního užívání,
 - c) žáci udržují své pracovní místo v pořádku, před odchodem ze třídy každý žák uklidí své pracovní místo a jeho okolí,
 - d) každé poškození zařízení nebo závadu ve třídě hlásí žáci vychovatelce.
- 1.2. Postup při vzniku škody na majetku školy:
- a) způsobí-li žák škodu na majetku školy, je povinen vznik vychovatelce okamžitě nahlásit,
 - b) byla-li škoda na majetku žákem způsobena úmyslně či z nedbalosti, je zákonný zástupce žáka povinen škodu nahradit v částce předepsané školou.

2. Ochrana majetku žáků

- 2.1. Základní ustanovení:
- a) v zájmu zajištění ochrany před ztrátou cenných osobních věcí a peněz předávají žáci osobní věci a peníze k úschově vychovatelce,
 - b) v případě, že žáci naleznou cizí věc, odevzdají ji vychovatelce nebo na sekretariát školy.
- 2.2. Postup žáků a zákonných zástupců při škodě vzniklé na vnesených nebo odložených věcech žáků (zejména zcizením věci):
- a) právo na náhradu škody musí být uplatněno bez zbytečného odkladu,
 - b) žák ohlásí škodu bezprostředně po zjištění události vychovatelce nebo dozorujícímu učiteli, případně na sekretariátu školy,
 - c) zákonný zástupce ohlásí škodu vychovatelce nebo v kanceláři školy,
 - d) zákonný zástupce, který bude požadovat finanční náhradu škody, vyplní ve spolupráci s referentkou školy formulář oznámení škodní události a doručí škole potřebné doklady.
- 2.3. Dále jsou podmínky zacházení s majetkem školy vymezeny ustanoveními školního řádu.

V. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školní družině a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

1. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školní družině

- a) Žáci se chovají při pobytu ve školní družině i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob jak z hlediska bezpečnosti, tak z hlediska hygieny,
- b) při všech činnostech se řídí platnými zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví,
- c) žáci mají hlásit vychovatelce jakékoliv zdravotní problémy nebo skutečnosti, které by mohly mít vliv na jejich činnost ve školní družině z hlediska ochrany zdraví žáků (zejména k tělesným aktivitám),
- d) každý úraz, poranění či nehodu, k nimž dojde během pobytu žáků ve školní družině, hlásí žáci ihned vychovatelce,
- e) žákům je zakázáno samostatně manipulovat s elektrickými spotřebiči,
- f) z bezpečnostních důvodů se žákům zakazuje otevírání oken dokořán, sezení na okenních parapetech ve třídě, nahýbat se přes zábradlí, přelézat ho a sedat si na něj,
- g) žáci nenosí do školní družiny předměty, kterými by mohli ohrozit zdraví své, ostatních spolužáků a jiných osob (například zábavnou pyrotechniku, nože, chemikálie apod.),
- h) při akcích školní družiny mimo areál školy se žáci při přepravě a pohybu po komunikacích řídí pokyny doprovázejících osob a pravidly silničního provozu.

1.1. Režim při akcích mimo areál školy:

- a) při akcích školní družiny mimo areál školy připadá na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví žáků maximálně 25 žáků (o výjimce z tohoto počtu může rozhodnout ředitel školy),
- b) žáci jsou povinni dodržovat organizační a bezpečnostní pokyny, které jsou jim v souvislosti s danou akcí vydány.

1.2. Uplatnění náhrad za škodu vzniklou při úrazech žáků:

- a) škola odpovídá v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy žákům za škodu, která jim vznikla v důsledku úrazu vzniklého při vzdělávání žáků a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb,
- b) zákonný zástupce, který bude při zranění žáka uplatňovat náhradu za škodu, bolest a ztížení společenského uplatnění, vyplní ve spolupráci s referentkou školy formulář oznámení škodní události a doručí formulář hodnocení bolestného (vyplňuje ošetřující lékař).

1.3. Dále jsou podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vymezeny ustanoveními školního řádu.

2. Požadavky na chování žáků ve školní družině z hlediska zajištění ochrany žáků před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

- a) žákům není dovoleno nosit, držet, distribuovat a užívat návykové látky (cigarety, alkohol, drogy) ve školní družině a v areálu školy i při všech akcích pořádaných školou, porušení tohoto zákazu bude považováno za hrubý kázeňský přestupek,
- b) žákům nejsou dovoleny žádné projevy xenofobie, rasismu a netolerance,

- c) nejsou přípustné žádné projevy šikany (včetně kyberšikany),
- d) žáci nesmí ubližovat jiným, ohrožovat je, ponižovat, omezovat nebo zastrášovat, tyto projevy jsou v areálu školy a při školních akcích přísně zakázány a jsou považovány za hrubý přestupek proti školnímu řádu,
- e) jestliže se žáci cítí z jakéhokoliv důvodu ohroženi, je žádoucí, aby o své situaci informovali vychovatelku nebo jiného zaměstnance školy, kteří jsou povinni sdělení věnovat pozornost a situaci řešit.

VI. Závěrečná ustanovení

1. Seznámení zákonných zástupců žáků - účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině s touto směrnicí a směrnicí ředitele školy k úplatě za zájmové vzdělávání zajišťuje vychovatelka družiny (zejména v průběhu zápisu do školní družiny).
2. Ruší se směrnice ředitele čj. 255/2005, vnitřní řád školní družiny.
3. Tato směrnice vstupuje v platnost dne 1. září 2012.
4. Změny směrnice budou prováděny formou číslovaných dodatků nebo vydáním aktualizovaného znění.

Číslo jednací: 383/2012/ZŠJ

Datum vyhotovení: 29. 8. 2012

Platnost od: 1. 9. 2012

Ukončení platnosti: není stanoveno

Zpracovala: Ivana Kučáková

Aktualizace textu provedena ke dni 1. 8. 2018

Zpracovala: Ivana Kučáková

Mgr. Přemysl Čapanda
ředitel školy